

МЕМОРАНДУМ ЗА РАЗБИРАТЕЛСТВО
ОТНОСНО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФИНАНСОВИЯ МЕХАНИЗЪМ НА ЕИП
2014-2021

между

ИСЛАНДИЯ,
КНЯЖЕСТВО ЛИХТЕНЩАЙН,
КРАЛСТВО НОРВЕГИЯ,
наричани по-долу за краткост "Държави донори"

и

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,
наричана по-долу за краткост "Държава бенефициент"

заедно наричани "Страните",

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД, че съгласно Протокол 38с към Споразумението за ЕИП, включен в Споразумението за ЕИП по силата на Споразумението между Европейския съюз, Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия относно Финансов механизъм на ЕИП 2014-2021, се създава финансов механизъм (наричан по-долу Финансов механизъм на ЕИП 2014-2021), чрез който държавите донори дават своя принос за намаляване на икономическите и социални различия в Европейското икономическо пространство;

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД, че Финансовият механизъм на ЕИП 2009-2014 цели да укрепи отношенията между държавите донори и държавата бенефициент с оглед взаимна полза за народите на тези страни;

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД, че с решение на Постоянния комитет на държавите от ЕАСТ № 2/2016/SC от 2 юни 2016 г. държавите донори предоставят на Комитета на финансовия механизъм, създаден по силата на Решение на Постоянния комитет на държавите от ЕАСТ № 4/2004/SC от 3 юни 2004 г. мандат за управление на Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021;

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД, че разширеното сътрудничество между държавите донори и държавата бенефициент ще допринесе за осигуряването на стабилна, мирна и просперираща Европа, основана на доброто управление, демократичните институции, върховенството на закона, зачитането на човешките права и устойчивото развитие;

КАТО ОТЧИТАТ, съгласието на Страните за създаването на рамка на сътрудничество, която да осигури ефективно изпълнение на Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021;

Страните СЕ СПОРАЗУМЯВАТ, както следва:

Член 1

Цели

1. Общата цел на Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 е да допринесе за намаляване на икономическите и социални различия в Европейското икономическо пространство и да укрепи двустранните отношения между държавите донори и държавата бенефициент посредством финансова помощ по приоритетните сектори, посочени в параграф 2. Съобразно с това, Страните по настоящия Меморандум за разбирателство ще положат усилия да изберат програми за финансиране, които да допринасят за постигането на тези цели.

2. Финансовата помощ се предоставя в следните приоритетни сектори:

- (a) Иновации, научни изследвания, образование и конкурентоспособност;
- (b) Социално включване, младежка заетост и намаляване на бедността;
- (c) Околна среда, енергетика, изменението на климата и нисковъглеродна икономика;
- (d) Култура, гражданско общество, добро управление, основни права и свободи; и
- (e) Правосъдие и вътрешни работи.

Член 2

Правна рамка

Настоящият Меморандум за разбирателство се тълкува във връзка със следните документи, които заедно с този Меморандум за разбирателство, съставляват правната рамка на Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021:

- (a) Протокол 38с към Споразумението за ЕИП относно Финансов механизъм на ЕИП 2014-2021;
- (b) Регламента за изпълнение на Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 (наричан по-долу "Регламента"), одобрен от държавите донори в съответствие с чл. 10.5 от Протокол 38с;
- (c) програмните споразумения, които ще се сключват за всяка програма, и
- (d) насоки за изпълнение, приети от Комитета на финансовия механизъм, в съответствие с Регламента.

Член 3 **Финансова рамка**

1. В съответствие с чл. 2.1 от Протокол 38с общият размер на финансовия принос възлиза на € 1548.1 млн., които ще бъдат отпуснати на годишни траншове от € 221.16 млн. за периода от 1 май 2014 г. до 30 април 2021 г., включително.
2. В съответствие с чл. 6 от Протокол 38с обща сума в размер на 115 млн. евро се отпуска на държавата бенефициент за периода посочен в Параграф 1.
3. В съответствие с чл. 3.2.б) от Протокол 38с, 10% от общата сума, посочена в параграф 2, се заделя за фонд за гражданско общество.
4. В съответствие с чл. 10.4 от Протокол 38с и чл. 1.9 от Регламента разходите за управление за държавите донори се покриват от общата сума, посочена по-горе. Допълнителни разпоредби в тази връзка са изрично упоменати в Регламента. Нетният размер на финансовата помощ, която ще бъде предоставена на държавата бенефициент възлиза на € 106,375,000.

Член 4 **Роли и отговорности**

1. Държавите донори предоставят финансова помощ за програми, които отговарят на критериите за допустимост, предложени са от държавата бенефициент и са съгласувани с Комитета на Финансовия механизъм, в рамките на приоритетните сектори, посочени в чл. 3.1 на Протокол 38с и в програмните области, посочени в Анекс към Протокол 38с. Държавите донори и държавата бенефициент ще си сътрудничат при подготовката на идейни концепции, които определят обхвата и планираните резултати за всяка програма.
2. Държавата бенефициент трябва да осигури пълния размер на съ-финансиране за програмите, които се подкрепят финансово от Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 съгласно Анекс Б и програмните споразумения.
3. Комитетът на финансовия механизъм управлява Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 и взема решения за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ съгласно Регламента.
4. Комитетът се подпомага от Офиса на финансовия механизъм (наричан по-нататък ОФМ). ОФМ е отговорен за ежедневните дейности по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 и служи за точка за контакт.

Член 5 **Определяне на отговорните институции**

Държавата бенефициент упълномощава Национално координационно звено да действа от нейно име. Националното координационно звено носи цялата отговорност за постигане на целите на Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021, както и за изпълнението на Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 в държавата бенефициент в съответствие с Регламента. Съгласно

чл. 5.2 от Регламента, Националното координационно звено, Сертифициращия орган, Одитния орган, и звеното, отговорно за нередности са посочени в Анекс А.

Член 6

Многогодишна програмна рамка

1. Съгласно чл. 2.5 от Регламента Страните се споразумяват за създаване на рамка за изпълнение, която обхваща следните финансови и съдържателни параметри:

(а) списък с договорените програми и финансовия принос от Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 по програми;

(б) идентифициране на програмите, техните цели, основният им фокус, когато е приложимо размера на безвъзмездната финансова помощ по програмите, двустранни амбиции и специфичните съображения свързани с целеви групи, географски области и други въпроси;

(в) идентифициране на програмните оператори, ако е приложимо;

(г) идентифициране на партньорите от държавите донори, ако е приложимо;

(д) идентифициране на международните партньорски организации, ако е приложимо;

(е) идентифициране на предварително определените проекти, които да бъдат включени в съответните програми.

2. Рамката за изпълнение е посочена в Анекс Б.

Член 7

Фонд за двустранните отношения

В съответствие с чл. 4.6 от Регламента държавата бенефициент заделя средства за укрепване на двустранните отношения между държавите донори и държавата бенефициент. Националното координационно звено управлява използването на фонда за двустранните отношения и създава Съвместен комитет за двустранния фонд в съответствие с чл. 4.2 от Регламента.

Член 8

Годишни срещи

Съгласно чл. 2.7 от Регламента се провежда годишна среща между КФМ и Националното координационно звено. Годишната среща дава възможност на КФМ и Националното координационно звено да извършат преглед на напредъка, направен за предходния отчетен период и да съгласуват необходимите бъдещи мерки. Годишната среща осигурява форум за обсъждане на въпроси от двустранен интерес.

Член 9

Изменения на анексите

Анекси А и Б могат да бъдат изменяни чрез размяна на писма между КФМ и Националното координационно звено.

Член 10

Контрол и достъп до информация

Комитетът на финансовия механизъм, Бордът на одиторите на ЕАСТ и техните представители имат право да извършват всякакви технически или финансови мисии или прегледи, които считат за необходими за да проследят планирането, изпълнението и наблюдението на

програмите и проектите, както и за използването на средствата. Държавата бенефициент трябва да осигури нужното съдействие, информация и документация.

Член 11 **Основополагащи принципи**

1. Всички аспекти от изпълнението на настоящия Меморандум се управляват от Регламента и последващите му изменения.
2. Целите на Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 ще бъдат постигнати в рамките на тясно сътрудничество между държавите донори и държавата бенефициент. Страните се споразумяват да прилагат висока степен на прозрачност, отчетност и финансова ефективност, както и принципите на добро управление, партньорство и многостепенно управление, устойчиво развитие, равнопоставеност на половете и равни възможности при всички фази от изпълнението на Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021.
3. Държавата бенефициент взима про-активни мерки за да осигури спазването на тези принципи на всички нива, включени в изпълнението на Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021.
4. Не по-късно от 31 декември 2020 г., страните по този Меморандум за разбирателство ще направят преглед на напредъка в изпълнението на този Меморандум за разбирателство и след това ще се споразумеят за преразпределение в рамките на и между отделните програми, когато това е необходимо. Заключениеята от този преглед се вземат предвид от Националното координационно звено, когато представя предложението за преразпределението на резерва, посочено в чл. 1.11 от Регламента.

Член 12 **Влизане в сила**

Настоящият Меморандум за разбирателство влиза в сила в деня след датата на полагане на последния подпис.

Настоящият Меморандум за разбирателство е подписан в четири оригинални екземпляра на английски език.

Подписан вна ...
За Исландия
.....

Подписан вна.....
За Република България
.....

Подписан в на
За Княжество Лихтенщайн
.....

Подписан в на
За Кралство Норвегия

Национални структури за управление и контрол

1. Национално координационно звено

Дирекция "Централно координационно звено" ще изпълнява функциите на Национално координационно звено.

Дирекция "Централно координационно звено" е административна единица в структурата на администрацията на Министерски съвет. Директорът на Дирекция "Централно координационно звено" ще изпълнява функциите на ръководител на Националното координационно звено. Дирекция "Централно координационно звено" е пряко подчинена на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика.

Ролите и отговорностите на Националното координационно звено са разписани в Регламента, по-конкретно в чл. 5.3 от него.

2. Сертифициращ орган

Дирекция "Национален фонд" (НФ) ще изпълнява функциите на Сертифициращ орган.

Дирекция "Национален фонд" е административна единица в структурата на Министерство на финансите. НФ е на пряко подчинение на заместник-министъра на финансите, отговарящ за финансовото управление на средствата от ЕС. Директорът на Дирекция "Национален фонд" ще изпълнява функциите на ръководител на Сертифициращия орган.

Ролите и отговорностите на Сертифициращия орган са изрично разписани в Регламента, по-конкретно в чл. 5.4 от него.

3. Одитен орган

Изпълнителна агенция "Одит на средствата от Европейския Съюз" (ИАОСЕС) към Министъра на финансите ще изпълнява функциите на Одитен орган.

ИАОСЕС е функционално независима от другите органи в системата за управление и контрол на Норвежкия финансов механизъм 2014-2021 (напр. Национално координационно звено, Сертифициращ орган, Програмни оператори) в страната бенефициент. ИАОСЕС изпълнява одитните дейности в съответствие с международно признати одитни стандарти и изискванията на Регламента относно изпълнението на Финансовия механизъм на ЕИП 2014 – 2021. Изпълнителният директор на ИАОСЕС ще изпълнява функциите на ръководител на Одитния орган.

Ролите и отговорностите на Одитния орган са изрично разписани в Регламента, по-конкретно в чл. 5.5 от него.

4. Орган по нередностите

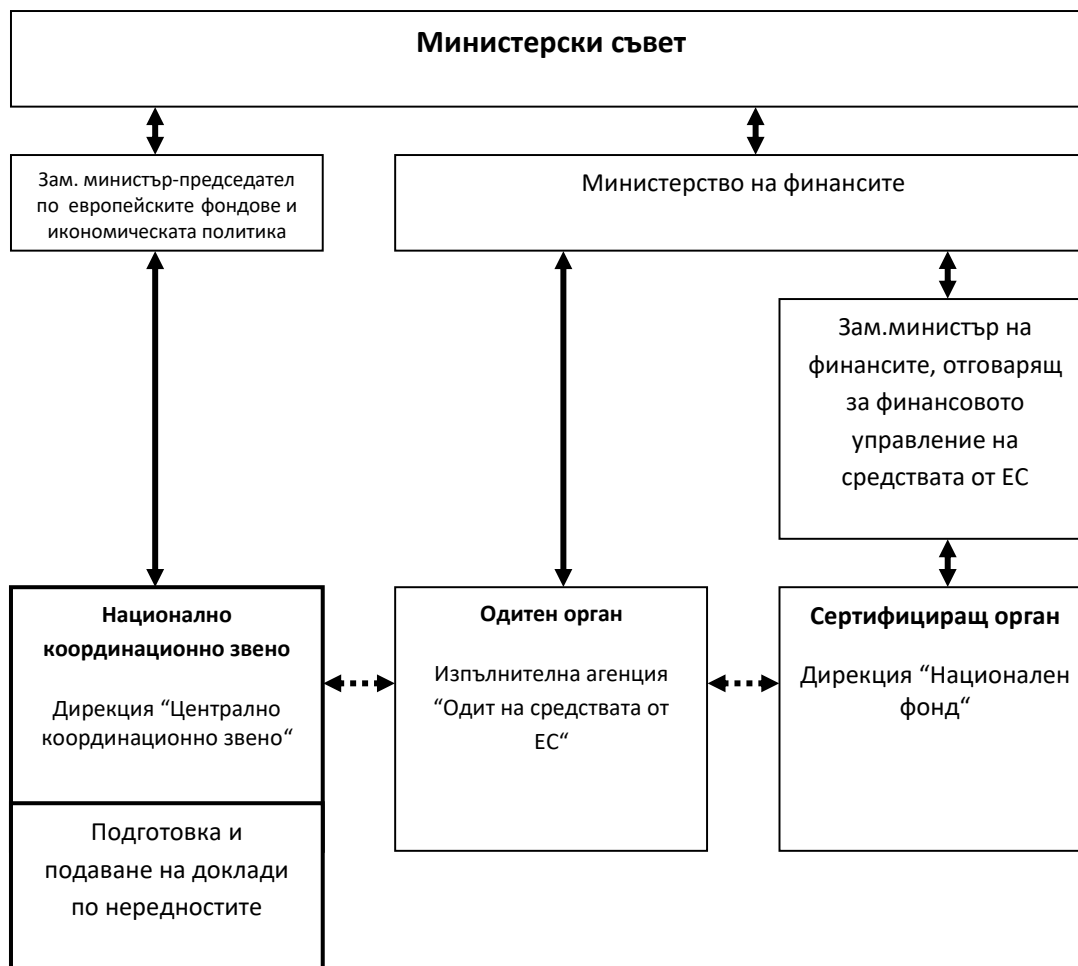
Дирекция "Централно координационно звено" (Националното координационно звено) ще отговаря за подготовката и подаването на доклади по нередностите. Дирекция "Централно координационно звено" е административна единица в структурата на администрацията на Министерски съвет.

Ролите и отговорностите на Органа по нередностите са разписани в Регламента, по-конкретно в чл. 12.3 от него.

5. Стратегически доклад и годишни срещи

Съгласно чл. 2.6 от Регламента Националното координационно звено представя веднъж годишно на КФМ Стратегически доклад за изпълнението на Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 в страната бенефициент. Стратегическият доклад се представя на КФМ най-малко два месеца преди провеждането на годишната среща, освен ако не бъде договорено друго.

6. Органиграма

Рамка за изпълнение

В съответствие с чл. 2.5 от Регламента Страните по настоящия Меморандум за разбирателство се споразумяват за рамката за изпълнение, посочена в настоящия Анекс.

1. Финансови параметри на рамката за изпълнение

България	Принос на ФМ на ЕИП	Национално съ- финансиране
Програми		
Местно развитие и намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи	€ 35,500,000	€ 6,264,706
Енергия от възобновяеми източници, енергийни ефективност, енергийна сигурност	€ 28,000,000	€ 4,941,176
Опазване на околната среда и изменение на климата	€ 13,000,000	€ 2,294,118
Предприемачество в областта на културата, културно наследство и културно сътрудничество	€ 10,800,000	€ 1,905,882
Гражданско общество	€ 16,045,000	€ 0
Други суми		
Техническа помощ за Държавата бенефициент (чл. 1.10)	€ 730,000	€ 0
Резерв (Чл. 1.11)	€ 0	€ 0
Резерв за приключване на проектите по ФМ на ЕИП 2009 – 2014 (чл. 1.12)	€ 0	€ 0
Фонд за двустранни отношения (Чл. 4.6.1)	€ 2,300,000	€ 0
Нетен размер на финансовата помощ за България	€ 106,375,000	€ 16,405,882

2. Специфични съображения

Двустранните отношения между държавите донори и България ще бъдат укрепени с цел да се стимулира и развие дългосрочно сътрудничество във всички области, посочени в Анекса към Протокол 38с. Друга амбициозна цел е да се засили двустранното сътрудничество на политическо и европейско ниво в областите от взаимен интерес.

Страните по този Меморандум за разбирателство се договарят, че в допълнение на мерките, изпълнявани по програма „Местно развитие и намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“, най-малко 10% от общите допустими разходи по програма „Предприемачество в областта на културата, културно наследство и културно сътрудничество“ ще бъдат насочени към подобряване ситуацията на ромското население. Страните ще договорят начините за постигане на тази цел посредством план, който се координира от Националното координационно звено.

3. Същностни параметри на рамката за изпълнение

Програмите описани по-долу ще бъдат изпълнени след одобрение от КФМ, в съответствие с изискванията на чл. 6.3 от Регламента.

А. Програма: Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи

<i>Цел на програмата:</i>	Укрепване на икономическото и социално сближаване
<i>Безвъзмездна финансова помощ:</i>	€ 35,500,000
<i>Национално съ-финансиране:</i>	€ 6,264,706
<i>Програмен оператор:</i>	Министерство на образованието и науката
<i>Партньор(и) от страните-донори:</i>	Норвежката асоциация на местните и регионални власти (KS)
<i>Международна партньорска организация:</i>	Съвет на Европа (CoE)
<i>Програмни области:</i>	Местно развитие и намаляване на бедността, Деца и младежи в риск, Приобщаване и оправомощаване на ромите.
<i>Специфични съображения:</i>	<p>Програмата ще осигури системен подход за интегрирани мерки за местно развитие и намаляване на бедността чрез образование, заетост и здравеопазване (вкл. инициативи насочени към здравните потребности на уязвими групи). Програмата ще включва мерки за борба с дискриминацията и изключване на ромите.</p> <p>Общините в необлагодетелстваните райони с висок процент на ромско население ще бъдат приоритет.</p> <p>По време на разработването на идейната концепция ще се проучи възможността за последващо развитие на резултатите от проектите, финансирани по Финансовия механизъм на ЕИП 2009-2014.</p> <p>Максималният размер на разполагаемото финансиране за инфраструктура (твърди мерки) от общите допустими разходи по програмата ще бъде определен в идейната концепция.</p>
<i>Двустранни амбиции:</i>	По програмата ще бъдат отпуснати €100,000 от Фонда за двустранни отношения. Това не възпрепятства възможността Съвместният комитет за двустранния фонд да отпусне допълнителни средства по програмата.

Б. Програма: Енергия от възобновяеми източници, енергийна ефективност, енергийна сигурност

<i>Цел на програмата:</i>	По-малък дял на въглеродно интензивната енергия и повишаване на сигурността на доставките
<i>Безвъзмездна финансова помощ:</i>	€ 28,000,000
<i>Национално съ-финансиране:</i>	€ 4,941,176
<i>Програмен оператор:</i>	Министерство на енергетиката

<i>Партньор(и) от страните-донори:</i>	Норвежката дирекция за енергийни и водни ресурси (NVE), Националният енергиен орган (OS).
<i>Програмни област (и):</i>	Енергия от възобновяеми източници, енергийни ефективност, енергийна сигурност
<i>Специфични съображения:</i>	Специално внимание ще бъде отделено на мерките за водноелектрическа и геотермалната енергия като източник на възобновяема енергия. Специално внимание ще бъде отделено на мерките за енергийна ефективност.
<i>Двустранни амбиции:</i>	По програмата ще бъдат отпуснати €100,000 от Фонда за двустранни отношения. Това не възпрепятства възможността Съвместният комитет за двустранния фонд да отпусне допълнителни средства по програмата.

В. Програма: Околна среда и изменението на климата

<i>Цел на програмата:</i>	Подобрен статус на околната среда в екосистемите и намален ефект от замърсяването и други дейности на човека.
<i>Безвъзмездна финансова помощ:</i>	€ 13,000,000
<i>Национално съ-финансиране:</i>	€ 2,294,118
<i>Програмен оператор:</i>	Министерство на околната среда и водите
<i>Партньор(и) от страните-донори:</i>	Норвежката агенция по околна среда (NEA)
<i>Програмни област (и):</i>	Околна среда и екосистеми; Смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към тях.
<i>Специфични съображения:</i>	При изготвянето на идейна концепция ще бъде направена оценка на възможността за проучване на потенциала за улавяне и съхранение на въглероден диоксид.
<i>Двустранни амбиции:</i>	По програмата ще бъдат отпуснати €100,000 от Фонда за двустранни отношения. Това не възпрепятства възможността Съвместният комитет за двустранния фонд да отпусне допълнителни средства по програмата.

Г. Програма: Предприемачество в областта на културата, културно наследство и културно сътрудничество

<i>Цел на програмата:</i>	Укрепване на социално и икономическото развитие чрез културно сътрудничество, предприемачество в областта на културата и управление на културното наследство.
<i>Безвъзмездна финансова помощ:</i>	€ 10,800,000
<i>Национално съ-финансиране:</i>	€ 1,905,882
<i>Програмен оператор:</i>	Министерството на културата
<i>Партньор(и) от страните-донори:</i>	Норвежкия съвет по изкуствата (ACN)

<i>Програмни област(и):</i>	Предприемачество в областта на културата, културно наследство и културно сътрудничество
<i>Специфични съображения:</i>	<p>Програмата ще се фокусира върху ролята, която културата и културното наследство играят върху местното и регионалното развитие, с фокус върху заетост, социално включване и културно предприемачество.</p> <p>Програмата ще подкрепи проекти, които са свързани с документиране на културната история на социалните, етническите и културните малцинства и групи.</p> <p>По време на подготовката на идейни концепции ще бъде проучена възможността за включването на малцинствени групи в културните проекти и техния достъп до култура, както и удовлетворяване на нуждите на малцинствени групи, като Роми, наред с други и посредством мерки в образованието.</p> <p>Не повече от 60% от общите допустими разходи по програмата ще финансират инфраструктура (твърди мерки).</p> <p>Програмата ще допринесе за подобряване на положението на ромското население и ще допринесе за постигане на целите посочени в раздел 2 „Специфични съображения“ на този анекс.</p>
<i>Двустранни амбиции:</i>	По програмата ще бъдат отпуснати €100,000 от Фонда за двустранни отношения. Това не възпрепятства възможността Съвместният комитет за двустранния фонд да отпусне допълнителни средства по програмата.
Д. Програма: Гражданско общество	
<i>Цел на програмата:</i>	Укрепване на гражданското общество и активното гражданство и овластяване на уязвими групи.
<i>Безвъзмездна финансова помощ:</i>	€ 16,045,000
<i>Национално съ-финансиране:</i>	не е приложимо
<i>Програмен оператор:</i>	ОФМ съгласно чл. 6.13 от Регламента
<i>Програмни област (и):</i>	Гражданско общество